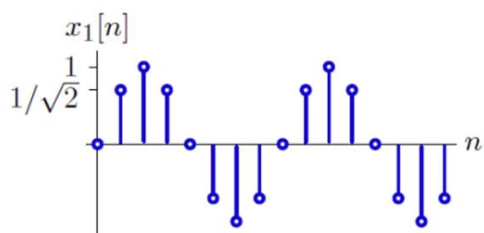


به نام خدا

پاسخ تمرین پنجم



(۱)

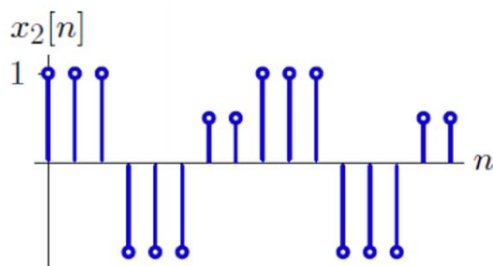


$$x_1[n] = \sin\left[\frac{n\pi}{4}\right] = \frac{e^{j\frac{n\pi}{4}} - e^{-j\frac{n\pi}{4}}}{2j} = \frac{1}{2j}e^{j\frac{n\pi}{4}} - \frac{1}{2j}e^{-j\frac{n\pi}{4}} \quad (1)$$

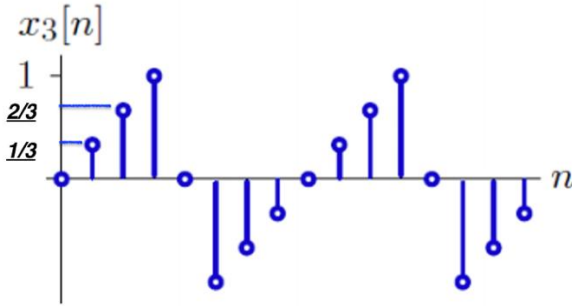
$$x_1[n] \xrightarrow{F.S} \sum_{k=-4}^3 a_k \times e^{j\frac{n2\pi k}{8}} \quad (2)$$

$$(1) \text{ and } (2) \Rightarrow \sum_{k=-4}^3 a_k \times e^{j\frac{n2\pi k}{8}} = \sum_{k=-4}^3 a_k \times e^{j\frac{n\pi k}{4}} = \frac{1}{2j}e^{j\frac{n\pi}{4}} - \frac{1}{2j}e^{-j\frac{n\pi}{4}}$$

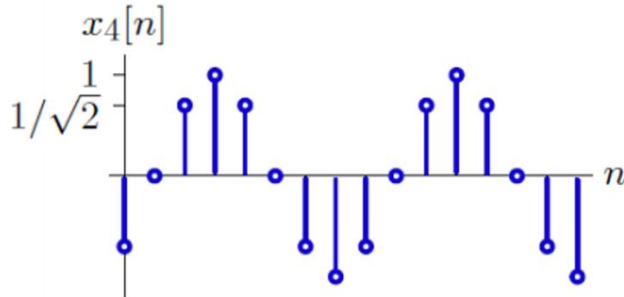
$$\Rightarrow a_k = \begin{cases} \frac{1}{2j} & k = 1 \\ -\frac{1}{2j} & k = -1 \\ 0 & k = 0, \pm 2, \pm 3, -4 \end{cases}$$



$$\begin{aligned}
 a_k &= \frac{1}{8} \sum_{n=0}^7 x_2[n] \times e^{-j\frac{n2\pi k}{8}} \\
 &= \frac{1}{8} \left(1 + e^{-j\frac{\pi k}{4}} + e^{-j\frac{\pi k}{2}} - e^{-j\frac{3\pi k}{4}} - e^{-j\pi k} - e^{-j\frac{5\pi k}{4}} + \frac{1}{2} e^{-j\frac{6\pi k}{4}} + \frac{1}{2} e^{-j\frac{7\pi k}{4}} \right)
 \end{aligned}$$



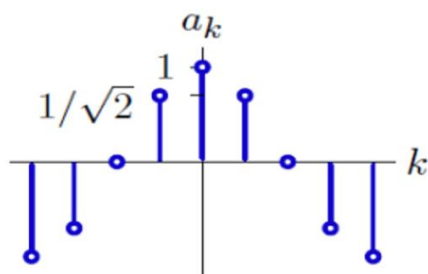
$$\begin{aligned}
 a_k &= \frac{1}{8} \sum_{n=0}^7 x_3[n] \times e^{-j\frac{n2\pi k}{8}} \\
 &= \frac{1}{8} \times \frac{1}{3} \left(e^{-j\frac{\pi k}{4}} + 2e^{-j\frac{\pi k}{2}} + 3e^{-j\frac{3\pi k}{4}} - 3e^{-j\frac{5\pi k}{4}} - 2e^{-j\frac{6\pi k}{4}} - e^{-j\frac{7\pi k}{4}} \right)
 \end{aligned}$$



It is evident : $x_4[n] = x_1[n-1]$; so we can use the shift property :

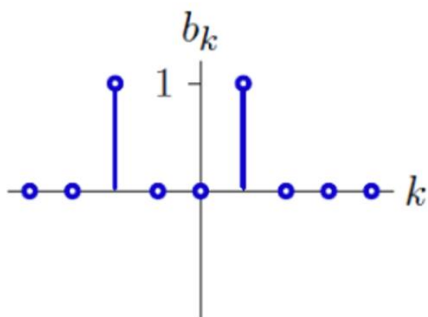
$$\Rightarrow x_4[n] \xrightarrow{\mathcal{F.S.}} b_k = \left\{ a_k e^{-j\frac{2\pi k}{8}} \right\} \rightarrow a'_k \text{ s are Fourier series coefficient of } x_1[n]$$

$$\Rightarrow b_k = \begin{cases} \frac{1}{2j} e^{-j\frac{2\pi}{8}} & k = 1 \\ -\frac{1}{2j} e^{j\frac{2\pi}{8}} & k = -1 \\ 0 & k = 0, \pm 2, \pm 3, -4 \end{cases}$$



$$a_k = \cos\left[\frac{k\pi}{4}\right] = \frac{e^{j\frac{k2\pi}{8}} + e^{-j\frac{k2\pi}{8}}}{2} = \frac{1}{8} \sum_{n=-4}^3 x[n] \times e^{-j\frac{n2\pi k}{8}}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x[-1] = x[1] = \frac{8}{2} = 4 \\ x[n] = 0 \text{ for } n = 0, \pm 2, \pm 3, -4 \end{cases} \Rightarrow x[n] = x[n+8]$$



$$x[n] = \sum_{k=-4}^3 b_k \times e^{j\frac{n2\pi k}{8}} = b_{-2} e^{-j\frac{n\pi}{8}} + b_1 e^{j\frac{n\pi}{4}} = e^{-j\frac{n\pi}{8}} + e^{j\frac{n\pi}{4}}; x[n] = x[n+8]$$

(۳) دوره تناوب سیگنال $x(t)$ ، $T = 3$ است و یک دوره تناوب آن به شکل زیر میباشد:

$$x(t)|_{m=0} = \delta(t) + \delta(t-1) - \delta(t-2)$$

اگر ضرایب سری فوریه این سیگنال را a_k بنامیم :

$$a_k = \frac{1}{3} \int_0^3 (\delta(t) + \delta(t-1) - \delta(t-2)) e^{\frac{-j2\pi kt}{3}} dt = \frac{1}{3} \left(1 + e^{\frac{-j2\pi k}{3}} - e^{\frac{-j4\pi k}{3}} \right)$$

طبق خواص سیگنال های ویژه داریم :

$$b_k = a_k \times H\left(\frac{j2\pi k}{3}\right)$$

در نتیجه :

$$b_3 = a_3 \times H(j2\pi) = \frac{1}{3}(1 + e^{-j2\pi} - e^{-j4\pi}) \times (e^{\frac{j2\pi}{4}} - e^{\frac{-j2\pi}{4}}) = \frac{1}{3} \times 2j = \frac{2j}{3}$$

(۴)

$$\sum_{n=-6}^3 x[n] = 20 \Rightarrow \sum_{\text{در یک تناوب}} x[n] = \frac{20}{2} = 10 \Rightarrow a_0 = \frac{1}{5} \sum_{\text{در یک تناوب}} x[n] = \frac{10}{5} = 2$$

$x[n]$ یک سیگنال حقیقی میباشد بنابراین $x[n] = |x[n]|$

$$\sum_{n=4}^8 x[n]^2 = \sum_{\text{در یک تناوب}} x[n]^2 = 110 \xrightarrow{\text{parseval}} \sum_{n=-2}^2 |a_n|^2 = \frac{1}{5} \sum_{\text{در یک تناوب}} |x[n]|^2 = 22$$

$$\Rightarrow |a_{-2}|^2 + |a_{-1}|^2 + 2^2 + |a_1|^2 + |a_2|^2 = 22$$

فرکانس های مربوط به ضرایب a_{-2}, a_{-1}, a_1, a_2 به ترتیب $-\frac{4\pi}{5}, -\frac{2\pi}{5}, \frac{2\pi}{5}, \frac{4\pi}{5}$ میباشد؛ بنابراین از فیلتر گفته شده فقط a_2 و a_{-2} عبور میکنند:

$$-6 \sin\left(\frac{4\pi n}{5}\right) = -6 \left(\frac{e^{j\frac{4\pi n}{5}} - e^{-j\frac{4\pi n}{5}}}{2j} \right) = a_2 e^{j\frac{4\pi n}{5}} + a_{-2} e^{-j\frac{4\pi n}{5}} \Rightarrow \begin{cases} a_2 = 3j \\ a_{-2} = -3j \end{cases}$$

$$\Rightarrow |-3j|^2 + |a_{-1}|^2 + 2^2 + |a_1|^2 + |3j|^2 = 22 \Rightarrow |a_{-1}|^2 + |a_1|^2 = 0$$

$$\Rightarrow a_{-1} = a_1 = 0$$

(۵)

$$x(t) = -x(t-3) \rightarrow a_k = \frac{1}{6} \int_0^6 x(t) e^{-j\frac{2\pi k}{6}t} dt = -\frac{1}{6} \int_0^6 x(t-3) e^{-j\frac{2\pi k}{6}t} dt \xrightarrow{t-3=t'}$$

$$= -\frac{1}{6} \int_0^6 x(t') e^{-j\frac{\pi k}{3}(t'+3)} dt' = -\frac{1}{6} \int_0^6 x(t') e^{-j\frac{\pi k}{3}t'} \times e^{-j\pi k} dt' = -a_k \times e^{-j\pi k}$$

$$\Rightarrow a_k = -a_k \times e^{-j\pi k} \Rightarrow \begin{cases} a_0 = a_{-2} = a_2 = 0 \\ a_1, a_{-1}, a_3, a_{-3} \neq 0 \end{cases}$$

$$a_{-3}^* = \frac{1}{6} \int_0^6 x^*(t) e^{-j\frac{2\pi k}{6}t} dt \xrightarrow{x(t)=x^*(t)} \frac{1}{6} \int_0^6 x(t) e^{-j\frac{2\pi k}{6}t} dt = a_3$$

$$\Rightarrow a_3 a_{-3}^* = 25 = a_3^2 \Rightarrow a_{-3}^* = a_3 = \pm 5 \Rightarrow a_{-3} = a_3 = \pm 5$$

$$\frac{1}{6} \int_{-3}^3 |x(t)|^2 dt = 50 \xrightarrow{\text{parseval}} \sum_{k=-3}^3 |a_k|^2 = 50 \Rightarrow a_1 = a_{-1} = 0$$

$$x(t) = \pm 5(e^{-j\pi t} + e^{j\pi t}) = \pm 10 \cos(\pi t)$$

(۶)

$$a_k = \frac{1}{6} \sum_{n=0}^5 x[n] e^{-\frac{j\pi k}{3}n} ; y(t) = \sum_{k=-\infty}^{\infty} x[k] \delta(t - 2k)$$

با توجه به رابطه ی $y(t)$ ، این سیگنال ضربه هایی در لحظات $t = 2k$ به اندازه $x[n]$ دارد؛ بنابراین دوره تناوب $y(t)$ ، دو برابر $x[n]$ و ۱۲ می باشد.

$$\begin{aligned} b_k &= \frac{1}{12} \int_0^{12} y(t) e^{-\frac{j\pi k}{6}t} dt = \frac{1}{12} \int_0^{12} \left\{ \sum_{n=-\infty}^{\infty} x[n] \delta(t - 2n) \right\} e^{-\frac{j\pi k}{6}t} dt \\ &= \frac{1}{12} \sum_{n=-\infty}^{\infty} x[n] \int_0^{12} \delta(t - 2n) e^{-\frac{j\pi k}{6}t} dt \xrightarrow{\text{if } 0 \leq 2n < 12} = \frac{1}{12} \sum_{n=0}^5 x[n] e^{-\frac{j\pi k}{6}2n} \\ &= \frac{1}{12} \sum_{n=0}^5 x[n] e^{-\frac{j\pi k}{3}n} = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{6} \sum_{n=0}^5 x[n] e^{-\frac{j\pi k}{3}n} \right) = \frac{1}{2} a_k \Rightarrow b_k = \frac{1}{2} a_k \end{aligned}$$

(۷)

(الف)

$$\begin{aligned} a_k &= \frac{1}{12} \sum_{n=0}^{11} x[n] e^{-\frac{j\pi k}{6}n} \xrightarrow{k=k'+6} = \frac{1}{12} \sum_{n=0}^{11} x[n] e^{-\frac{j\pi(k'+6)}{6}n} = 0 \quad \text{for } 0 \leq k' \leq 5 \\ \Rightarrow 0 &= \sum_{n=0}^{11} x[n] e^{-\frac{j\pi k'}{6}n} \times e^{-jn\pi} = \sum_{n=0}^{11} x[n] e^{-\frac{j\pi k'}{6}n} \times (-1)^n \\ \Rightarrow \sum_{m=0}^5 x[2m] e^{-\frac{j\pi k'}{6}2m} &= \sum_{m=0}^5 x[2m+1] e^{-\frac{j\pi k'}{6}(2m+1)} \quad \text{for } 0 \leq k' \leq 5 \end{aligned}$$

$$a_k = \frac{1}{12} \sum_{n=0}^{11} x[n] e^{-\frac{j\pi k}{6}n} = \frac{1}{12} \left\{ \sum_{m=0}^5 x[2m] e^{-\frac{j\pi k}{6}2m} + \sum_{m=0}^5 x[2m+1] e^{-\frac{j\pi k}{6}2m+1} \right\}$$

$$\Rightarrow a_k = \frac{1}{12} \left(2 \times \sum_{m=0}^5 x[2m] e^{-\frac{j\pi k}{6} 2m} \right) = \frac{1}{6} \sum_{m=0}^5 x[2m] e^{-\frac{j\pi k}{3} m} \quad \text{for } 0 \leq k' \leq 5$$

با توجه به رابطه $y[n]$ متوجه میشویم که دوره تناوب آن ۶ میباشد:

$$y[n] = x[2n] \rightarrow \mathbf{b_k} = \frac{1}{6} \sum_{n=0}^5 y[n] e^{-\frac{j2\pi k}{6} n} = \frac{1}{6} \sum_{n=0}^5 x[2n] e^{-\frac{j\pi k}{3} n} = \mathbf{a_k}$$

(ب)

$$\begin{aligned} a_k &= a_{k+6} \Rightarrow \frac{1}{12} \sum_{n=0}^{11} x[n] e^{-\frac{j\pi k}{6} n} = \frac{1}{12} \sum_{n=0}^{11} x[n] e^{-\frac{j\pi(k+6)}{6} n} \\ &= \frac{1}{12} \sum_{n=0}^{11} x[n] e^{-\frac{j\pi(k+6)}{6} n} = \frac{1}{12} \sum_{n=0}^{11} x[n] e^{-\frac{j\pi k}{6} n} \times (-1)^n \Rightarrow \dots \\ &\Rightarrow \sum_{m=0}^5 x[2m+1] e^{-\frac{j\pi k}{6} (2m+1)} = 0 \Rightarrow \mathbf{a_k} = \frac{1}{12} \sum_{m=0}^5 x[2m] e^{-\frac{j\pi k}{6} 2m} \end{aligned}$$

با توجه به رابطه $y[n]$ متوجه میشویم که دوره تناوب آن ۶ میباشد:

$$y[n] = x[2n] \rightarrow \mathbf{b_k} = \frac{1}{6} \sum_{n=0}^5 y[n] e^{-\frac{j2\pi k}{6} n} = \frac{1}{6} \sum_{n=0}^5 x[2n] e^{-\frac{j\pi k}{3} n} = \mathbf{2a_k}$$

(۸)

الف) ضرایب سری فوریه سیگنال $y(t)$ به صورت زیر میباشد:

$$b_k = \int_0^8 (\beta + \delta(t)) e^{-\frac{j2\pi}{8} kt} dt = \begin{cases} \frac{1}{8} + \beta & \text{for } k = 0 \\ \frac{1}{8} & \text{for } k > 0 \end{cases}; b_k = a_k H\left(j \frac{2\pi}{8} k\right)$$

$$\Rightarrow b_0 = a_0 \times H\left(j \frac{2\pi}{8} k\right) \xrightarrow{a_0=0} b_0 = 0 \Rightarrow 0 = \frac{1}{8} + \beta \Rightarrow \beta = -\frac{1}{8}$$

(ب) بله میتوان سیگنال خروجی را استخراج کرد. با توجه به پاسخ قسمت اول:

k	ω	$H(j\omega) = \frac{b_k}{a_k} = \frac{j\pi k}{8}$
0	0	0
1	$\frac{2\pi}{8}$	$\frac{j\pi}{8}$
2	$\frac{\pi}{2}$	$\frac{j\pi}{4}$
3	$\frac{3\pi}{4}$	$\frac{j3\pi}{8}$
4	π	$\frac{j\pi}{2}$
5	$\frac{5\pi}{4}$	$\frac{j5\pi}{8}$
6	$\frac{3\pi}{2}$	$\frac{j3\pi}{4}$
7	$\frac{7\pi}{4}$	$\frac{j7\pi}{8}$

حال فقط فرکانس هایی که ضریب $\frac{2\pi}{4}$ دارند را لازم داریم:

k	ω	$H(j\omega)$
0	0	0
1	$\frac{\pi}{2}$	$\frac{j\pi}{4}$
2	π	$\frac{j\pi}{2}$
3	$\frac{3\pi}{2}$	$\frac{j3\pi}{4}$
4	2π	0

5	$\frac{5\pi}{2}$	$\frac{j\pi}{4}$
6	3π	$\frac{j\pi}{2}$
7	$\frac{7\pi}{2}$	$\frac{j3\pi}{4}$

بنابراین سیگنال جدید به شکل زیر خواهد بود:

